

Finnish Association for Infant Mental Health – Pirpana ry
Jäsenkirje 1/2010, kesäkuu 2010

Puheenjohtaja Merja-Maaria Turusen tervehdys:

Rakkaat pirpanalaiset,

kun kirjoitan tätä on kesä kauneimmillaan ja monilla meistä loma jo hämmöttää. Minulle tämä on ensimmäinen kesä isoäitinä - ihana 4.4. syntynyt Voitto- vauva sulostuttaa nyt elämäni. On sykähdyttävää kokea vuorovaikutussuhteen syntyminen – kun yhtäkkiä hymy on osoitettu juuri minulle ja Voitto kujertaa hymyssä suin. Mikä valtava kehitys niin lyhyessä ajassa siitä avuttomasta, kohdusta juuri uudenlaisten aistimusten ympäristöön siirtyneestä vauvasta tuohon aktiiviseen ja ympäristöön reagoivaan pieneen ihmiseen. On myös mukava nähdä miten tuoreet vanhemmat asettuvat uuteen elämäntilanteeseensa, jossa yhtäkkiä yöuni onkin pätkissä ja omat aikataulut kulkevat vauvan rytmissä. Se on aluksi fyysisestikin rasittava tilanne uusille vanhemmille. Tyytyväisenä seuraan, kuinka luontevasti nykyaikana isä myös ottaa oman hoivaroolinsa ensihetkestä alkaen. Vauvaan rakastuvat kaikki.

Kevään koulutuspäivät ” Tule, tule hyvä mieli! Pikkulasten emotionaalisten tarpeiden huomioiminen päivähoidossa” pidettiin Karjala-talolla yhdessä päivähoidon kanssa. Päivät olivat onnistuneet, läsnä n. 80 osallistujaa. Päivähoitoa tarkasteltiin sekä toimintamallien, että pienten lasten kannalta. Tunnelma oli keskustelevalta ja avoin. Yllättävää oli minulle miten harvassa päiväkodissa vielä on käytössä ns. omahoitajajärjestelmä, vaikka siitä kokemukset ovat myönteisiä, eikä se vaadi lisäresursseja. Koulutuspäivien esitysten luentorungot tulevat Pirpanan verkkosivuille - käykää katsomassa!

Koulutuspäivät olemme pyrkineet tarjoamaan jäsenistölle mahdollisimman edullisesti – nytkin hyvän ohjelman, lounaan ja kahvien hinta oli 50 e jäsenistölle. Syksyn koulutuspäivät ovat todennäköisesti vain jäsenistölle ja kokonaan maksuttomat. Hyödyntäkää jäsenetunne!

Vuosikokouksessa 7.5. valittiin johtokuntaan erovuoroisista uudestaan Tuija Fontell ja Reija Latva ja uutena jäsenenä Liisa Alarto Anna-Liisa Linnalan tilalle. Johtokunta on siis seuraavanlainen :

- puheenjohtaja Merja-Maaria Turunen, varapuheenjohtaja ja nettivastaava Anna Suutarla, taloudenhoitaja Tuija Fontell, sihteeri Reija Latva, jäsenet Kirsti Waris-Hermansson, Sirpa Kumpuniemi ja Liisa Alarto. Reija Latva tulee Tampereelta ja Kirsti Hermansson Turusta, muut toimivat pääkaupunkiseudulla. Tilintarkastajana jatkaa Reima Santala ja varatilintarkastajana Jaana Erkkilä. Ahkera sihteerimme Sirpa Kumpuniemi on nyt kesälaitumilla vapaana myös Pirpanan sihteerin kiireistä! Me kaikki pirpanalaiset kiitämme Sirpaa aikamoisesta työstä, jonka hän on aina tehnyt iloisena ja pirteänä.

Yhdistyksen taloudellinen tilanne on tällä hetkellä vakaa ja taloudenhoitajamme Tuija Fontell pitää talousasioissa Pirpanan hyvinvoivana toimivana – olemme toistaiseksi selvinneet lamasta hyvin. Taloudenhoitajan äärimmäisen tärkeä rooli jää helposti yhdistyksen jäseniltä piiloon. Lähetetään kaikki lämpimät kiitokset Tuijalle! Vuosikokous päätti pitää jäsenmaksun ennallaan, 25 € Jäsenmaksut ovat toimintamme kannalta tärkeä asia, muistathan hoitaa omasi. Vuosikokouksessa hyväksyttiin myös 18 uutta jäsentä yhdistykseemme. Tervetuloa uudet pirpanalaiset!

Tärkeänä asiana vuosikokouksessa päätettiin sääntömuutoksesta, jolla mahdollistuu myös sähköpostitse ja verkkosivuilla tapahtuva ilmoittaminen vuosikokouksesta. Samalla nykykäytännön suositusten mukaan tilintarkastajien määrä vähennettiin yhteen, aikaisemmin heitä oli kaksi. Kolmantena uudistuksena oli, että yhdistyksen lakkauttamisesta päättää kaksi perättäistä vuosikokosta. Uudet säännöt hyväksytään vielä yhdistysrekisterissä ja sitten ne ovat viralliset.

WAIMH:n maailmankongressi on Leipzigissa 29.6. alkaen. Sinne on menossa taas Suomesta iso ryhmä ja monet pitävät mielenkiintoisia esityksiä. Järjestämme 27.9. Helsingissä ”Leipzig buffet” koulutuspäivän, joka on Pirpanan jäsenille ilmainen. Tarkempi ohjelma tulee heti elokuussa kongressin ja lomien jälkeen. Koetamme poimia teille kongressin mielenkiintoisista suomalaisesityksistä hyvän ohjelman. Laita siis päivämäärä kalenteriisi jo nyt.

Pirpana on hyväksytty mielenterveysjärjestöjen muodostamaan Mielenterveyspooliin, jossa pyritään kiinnittämään huomiota mielenterveyspalveluihin ja mielenterveyteen yleisemminkin. Vielä on paljon työtä tehtävä, jotta lasten ja pikkulasten mielenterveys saa sille kuuluvan huomion. Pienten lasten hätä on niin vaikea asia, että se ei ole vielä lainkaan saanut palveluissa ja toiminnassa riittävää huomiota. Huonona uutisena on HUS:sta kantautunut se, että n. 20 vuotta toiminut psykiatristen potilaiden äiti-vauvatoimintaa kehittänyt Leppä-vaku työryhmä on lakkautettu. Samalla HYKS:ssä on päätetty, ettei lastenpsykiatriassa enää hoideta raskaina olevien äitien ja heidän kohtuvauvojensa vuorovaikutushäiriöitä, koska ”nimettynä potilaana ” ei voi olla aikuinen äiti! Keinotekoisempaa selitystä palvelujen vähentämiselle en ole tainnut kuulla. Miksi torjuttiin tutkimustieto juuri raskauden aikaisen masennuksen pitkäaikaisista seurauksista äidin ja lapsen suhteelle ja lapsen kehitykselle? Psykkisesti sairaan äidin raskauden ja vanhemmuuden tukeminen on erityisosaamista vaativaa työtä, ei sitä voi neuvolan harteille yksin sälyttää. Eikä perinteisen aikuispsykiatrian piirissä vielä HYKS:ssä ole varhaisen vuorovaikutuksen tukemiseen koulutettuja henkilöitä. Lastensuojelu joutuu jälleen kerran korjaamaan ikävää satoa terveydenhuollon toimimattomuudesta.

Uusimman tiedon siirtäminen käytäntöön vie meillä 10 – 20 vuoteen, ja siinä välissä joskus hyvin tärkeitä ja toimivia palveluita ajetaan alas. Pitäkää muualla Suomessa pintanne ja kääritään syksyllä yhdessä hihat ja jatketaan työtä! Kerätään kaikki positiivinen: luonnon kauneus ja läheisten lämpö, musiikin ja taiteen uudistava voima, lasten nauru ja viipellys – vauvojen hiljainen lumo – sillä varastolla taas viemme yhdessä Pirpanan asioita eteenpäin syksyllä.

Oikein hyvää kesää ja rentouttavia lomapäiviä kaikille!

Merja-Maaria Turunen
puheenjohtaja

Hallituksen jäsenen esittely: vuorossa Kirsti Waris-Hermansson

Hyvät Pirpanalaiset!

Olen Pirpanan hallituksen jäsenenä vuoden vanha. Minut valittiin hallitukseen Turun seudun edustajana ja myös psykologien edustajana, koen että edustan hallituksessa myös käytännön työntekijöitä, ”tavis”-jäseniä.

Toimin psykologina Turun kasvatus- ja perheneuvolassa. Vajaa puolet työajastani käytän pienen vauvaperhetyöryhmämme toisena terapeutina. Työmme runkona on äiti-vauvapsykoterapiaryhmä, joka on toiminut 10 vuotta, itse olen ollut mukana siinä työssä v:sta 2003. Ryhmät ovat pyörineet jokseenkin samalla hyvällä rakenteella, jonka Pirjo Leijala ja Kristiina Leikas kehittivät yhdessä Turun Yliopiston psykologian ja lastenpsykiatrian vavu-pioneerien kanssa. Olemme pidentäneet ryhmän kestoja 5kk:een äitienkin toiveiden mukaan ja lisänneet tarpeen mukaan perhetapaamisia, joten ryhmä on melko intensiivinen satsaus pienelle ryhmälle kerrallaan. Ryhmissä on riittävästi aikaa turvallisen äidinsyli-ympäristön muodostumiseen vaikeitten asioiden käsittelemiseksi ja vauvojen oman ryhmän vuorovaikutuksesta iloittamiseen. Näinä niukkuuden aikoina taidamme olla onnekkaita kun voimme tehdä tätä työtä jossa satsataan kunnolla muutamaan äiti-vauvapariin. Saimme keväällä kuulla Jorvin sairaalan ratkaisusta murentaa hyvin toiminut yksikkö. Turussa olemme kaivanneet kaupunkiin oman ryhmämme jatkoksi ja palveluja täydentämään toiminnallisia, lastensuojelun puitteissa toimivia perheryhmiä asuinalueille, mutta niitä on erilaisista syistä lakkautettu. Ei nähdä ennaltaehkäisevään työhön panostamisen kannattavuutta päättävällä tasolla. Kuitenkin monenlaista tukea ja hoitoa tarvitaan vauvaperheille, monilla tasoilla, kaikki eivät sovi yhteen muottiin. Räätelöityä kotiinvietyä hoitoa tarvitaan ja toisaalta ryhmässä tehty työ tavoittaa jotain mitä yksilö- tai perhekohtaisessa työssä ei voida tavoittaa. – Olen tässä käyttänyt tilaisuutta hyväkseni vauvaperhetyöstämme kertomiseen, mistä toivottavasti paistaa läpi kokemani työn antoisuus ja mielekkyys!

Tässä jäsenkirjeessä on viime vuosina ollut näköjään tapana pohtia Pirpanan toimintaa, sen tavoitteita ja ”missiota”. Kun innostuneita ideoita luin monta peräkkäin, huomaan että mielessäni nousee vastustusta uusien tehtävien ottamiseen tai Pirpanan kasvattamiseen. Millainen on riittävän hyvä Pirpana? Koulutuspäivät ovat hyvä tapa levittää sanomaa ja käydä keskustelua. Koulutuspäivien kautta voi käydä myös julkista keskustelua kun/jos saadaan mediaa paikalle. Hyviä ehdotuksia päättäjiin vaikuttaminen ja alueellisten pirpanoitten aktivoiminen kokoontumaan, Pietarin portti on jo avattu. Turussa on kokoontunut aluepirpana eli Varsinais-Suomen alueella vavu-työtä tekevät pari kertaa lukukaudessa. Niissä tapaamisissa on usein ollut koulutuksellista antia, tutkimusta tekevät kertovat töistään tai koulutuksessa käyneet uusista menetelmistä, kirjan kääntäjä kirjastansa. Kokoontumisissa on mietitty niiden funktiota ja kaivataan selvästi selkeämpää rakennetta ja johtajuutta. Mutta työn raskaan raatajat tulevat usein yhteen toiveena itse kullakin saada jakaa taakkaansa ja saada itselleen evästä jaksaa jatkaa. Ehkä aluepirpanamme vähitellen kehittyy sellaiseksi miksi sen jäsenet haluavat sen kehittyvän ja millaiseksi jaksavat sitä kehittää. Tarve ja tahto kuitenkin on tavata ja vaihtaa ajatuksia muiden vauvaperhetyötä tekevien kanssa. Kesäloman kynnyksellä tällaisia jaksamisen ympärille kiertyviä ajatuksia, mutta nyt muutama päivä vielä töitä, sitten WAIMH:n maailmankongressiin Leipzigiin! Olen ensimmäistä kertaa mukana ja innoissani, varsinaisen vuorovaikutuskylpy odottaa meitä siellä. Sitten lomalle=merelle! Toivottavasti teillä kaikilla on tänä kesänä aikaa täydelliseen irtiottoon ihanasta työstämme!

Kirsti Waris-Hermansson
KWH

